

РЕШЕНИЕ

**на Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана
за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация
на докторска програма „Специална психология“ от професионално направление**

3.2. Психология в ПУ „Паисий Хилендарски“

1. Хронология на процедурата:

Процедурата е открита от Постоянната комисия по социални и правни науки и национална сигурност на 16.07.2014 г. (Протокол № 17) по искане на висшето училище (вх. № 528/08.07.2014 г.).

На заседание, проведено на 12.01.2016 г. (Протокол № 1), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА,, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група, утвърдена с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 15.10.2015 г. (Протокол № 23).

Експертната група извърши проверка на оценяваната институция в периода от 01.12.2015 г. до 03.12.2015 г.

2. Констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

По сфера 1: „Образователна дейност“:

Оценка за съответствието по критерий 1.1: „Висшето училище провежда обучение в съответствие със съвременните тенденции в развитието на науката в областта на докторската програма“:

Спецификата на докторската програма отговаря на профила на катедра „Психология“. Катедрата осигурява необходимата академична среда за обучение по докторската програма „Специална психология“. Катедрата е специализирана в обучение по професионално направление „Психология“ и разполага с достатъчен брой хабилитирани преподаватели за провеждане на обучението на докторанти.

Налице е **пълно съответствие** между профилите на докторската програма и на първичното звено, в което се осъществява обучението по „Специална психология“, съобразно съвременното развитие на психологията в областта на докторската програма..

Учебната документация на докторската програма е разработена в съответствие с нормативните изисквания в страната и вътрешните правила в Университета. Обучението на докторантите се провежда по индивидуален учебен план, който се приема от катедрата и се утвърждава на факултетен съвет. В момента в катедра „Психология“ се обучават 7 докторанти, 2 са защитили успешно. За периода 2008 – 2014 г. са приети и са се обучавали 7 докторанти.

Оценка за съответствието по критерий 1.2: „Подготовката на докторантите се осъществява в съответствие с действащото законодателство и в адекватни на докторската програма форми“:

Обучението на докторантите в обучаващото звено, катедра „Психология“, се осъществява въз основа на **съществено съответствие** между учебната документация, официално приетите стратегия, програми, правилници и наредби на ПУ „Паисий Хилендарски“ и действащото законодателство в страната.

В катедра „Психология“ е изградена организация по периодично обновяване на документацията по подготовката на докторантите като се отчитат промените в законодателството и мнението на обучаеми и обучаващи.

Налице е система от процедури за обучението на докторанти, която е създала предпоставки за ефективно, съответстващо на законодателството и адекватно на докторската програма обучение.

Всички докторанти към катедра „Психология“ се обучават по разнообразни индивидуални и колективни форми и при осъществяване на контрол от страна на научния ръководител за спазване на индивидуалния учебен план.

Съществуващата документация в досиетата на докторантите показва, че те изпълняват всички основни етапи в подготовката на дисертационния си труд, периодически на заседания на катедрения съвет на катедра „Психология“ отчитат резултатите от изследователската си дейност за което съществуват изискуемите от закона отчети.

Констатации за резултатите от извършеното оценяване по Сфера 1:

Мисията, целите и задачите на обучението, които произтичат от профила на висшето училище, са отразени по адекватен начин в учебната документация.

Действащата документация за прием и обучение на докторантите е съобразена с нормативната уредба и се обновява периодически.

Спецификата на докторската програма отговаря на академичната среда в катедра „Психология“.

По Сфера 2: „Академична среда, научен потенциал и научни резултати“:

Оценка за съответствието по критерий 2.1: “Подготовката на докторантите се осъществява от преподаватели с необходимия профил и с висока квалификация по научната специалност“:

Академичният състав на обучаващото звено, привлечен в обучението на докторанти по акредитираната докторска програма е високо квалифициран, притежава компетентности в профила на докторантурата и е с отлична методическа подготовка, в **пълно съответствие** с изискванията на критерия. В Р България хабилитирани специалисти по научна специалност „Специална психология“ са само четири, единият от които е в катедрата. Те са изключително търсени за консултации и научноизследователска работа както в страна, така и в чужбина.

Оценка за съответствието по критерий 2.2: “Обучаващото звено има отчетливи резултати в научноизследователската дейност по специалността на докторската програма и в съответната образователна област”:

Академичният състав на катедра „Психология“ работи в благоприятни условия за научноизследователска дейност, която се осъществява на основата на вътрешната нормативна уредба на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Хабилитираните преподаватели от катедра „Психология“ участват при обсъждане на дисертационни трудове в други катедри и биват избирани за рецензенти на докторанти, обучавани в различни звена.

Академичният състав на катедра „Психология“ има изследователска и публикационна дейност, която е в **пълно съответствие** със съвременните научни постижения. Регистрира се стабилно нарастване на публикационната активност и участието в научни форуми. Повишава се делът на преподавателите на ОТД, които участват в национални и международни научни проекти.

Констатации за резултатите от извършеното оценяване по Сфера 2:

Катедра „Психология“ притежава необходимия квалифициран научен капацитет в съответствие със законовите държавни изисквания за обучение на докторанти в професионално направление 3.2. Психология (Специална психология).

Академичният състав има добри практики в обучението на докторанти и в реализирането на образователни продукти в специалността на докторската програма. Поддържа висока експертна и консултантска активност.

Обучаващото звено се отличава с високи резултати в научноизследователската дейност – участие в национални и международни научни проекти, изяви на национални и международни конгреси и конференции и богата публикационна дейност.

По Сфера 3: “Наличие на материални и информационни условия за продуктивни изследвания и творчески постижения по докторската програма”:

Оценка за съответствието по критерий 3.1: “Висшето училище или научната институция поддържа подходяща материално-техническа и информационна база за обучение по докторската програма“

Докторантите разполагат с необходимия капацитет от аудитории, кабинети и библиотечни места, в **пълно съответствие** с нуждите на обучението и изследователската им дейност. Имат осигурен достъпът до информационни ресурси като научни издания, дигитални ресурси, електронни бази данни, необходими за подготовка на дисертационните трудове.

Осигурена им е модерна компютърна техника, софтуер, информационни центрове и безжична мрежа за достъп до интернет за подготовката на дисертационните трудове. Всеки докторант разполага с работно място с компютър и достъп до интернет.

Оценка за съответствието по критерий 3.2: “Висшето училище или научната институция стимулира научноизследователската дейност и творческата активност на докторантите“:

Докторантите имат възможност да работят активно по проекти във връзка с дисертационните си трудове.

Катедра „Психология“ предлага форми за популяризиране на резултатите от изследователския труд на академичния състав, студентите и докторантите.

Докторантите и членовете на катедра „Психология“ имат необходимите условия и стимули за представяне на резултатите от изследователската си работа на официални научни форуми, в **съществено съответствие** с критериалната система.

Докторантите имат възможност да се включват ежегодно в научни форуми в страната и чужбина по тематиката на дисертационните им трудове. Освен това, докторантите могат да се възползват от възможностите за академичен обмен в страната и чужбина.

Констатации за резултатите от извършеното оценяване по Сфера 3:

В университета е създадена и се поддържа подходяща материално-техническа и информационна база за обучение в докторската програма по професионално направление 3.2. Психология (Специална психология).

Университетът насърчава научноизследователската дейност и творческата активност на докторантите чрез материални стимули и създадени условия за публикуване на научните постижения и участия в научни форуми у нас и в чужбина.

По Сфера 4: „Конкурентоспособност на докторската програма“:

Оценка за съответствието по критерий 4.1: „Новаторски практики в подготовката на докторантите“:

През периода 2009-2015 г. в катедрата са извършени редица иновационни изследвания в разнообразни научни направления, чрез използване на съвременни методи, модели, подходи и софтуерни продукти.

Получените резултати от иновационните изследвания на бъдещите докторанти се популяризират чрез множество научни публикации (монографии, статии и доклади), учебници и учебни помагала.

В обучението на докторантите се включват активни методи и формиране на компетенции за практико-приложна дейност, които са в **съществено съответствие** със съвременните методи на обучение и „добрите практики“.

Оценка за съответствието по критерий 4.2: “Познаване на конкурентната среда и адекватно разполагане на докторската програма в тази среда“:

Академичният състав на обучаващото звено е информиран за конкурентната среда на аналогични докторски програми в други национални и чуждестранни висши училища и научни институти.

Докторската програма притежава определени специфични черти в контекста на българската академична среда, които са в **съществено съответствие** с Националната квалификационна рамка, Националната стратегия за развитие на научните изследвания – 2020.

Налице са специфики на докторската програма в контекста на европейското пространство за висше образование, които са в съответствие с Европейската квалификационна рамка за учене през целия живот, Европейската система за трансфер и натрупване на кредити (ЕСТК) и Стратегията за мобилност 2020.

Оценка за съответствието по критерий 4.3: „Място на докторската програма в социалната среда и ориентираност на резултатите от обучението на докторанти към обществените потребности на региона, страната и/или Европейския съюз“:

Параметрите на учебната документация на докторската програма "Специална психология" са в **съществено съответствие** с добрия опит на редица български и чужди висши училища, в резултат на което са въведени разнообразни съвременни методи за обучение на докторантите, насочени към изграждане на необходимите компетентности и умения.

Членовете на академичния състав на катедра „Психология“ поддържат тесни контакти с партньорите и участниците в социалната среда, израз на което е активната работа по множество съвместни инициативи с потенциалните потребители на резултатите от обучението по докторската програма.

Катедра „Психология“ активно търси нови партньори за разработване и внедряване на съвместни учебни програми, включително за обучение на докторанти.

Констатации за резултатите от извършеното оценяване по Сфера 4:

ПУ „Паисий Хилендарски“ е създал благоприятни възможности за насърчаване на иновативните процеси и трансфера на знания и технологии във висшето образование. Налице е потенциал за въвеждане на новаторски практики в процеса на обучение.

Докторската програма се вписва органично в съществуващата конкурентна среда, а представителите на бизнеса и други заинтересовани страни заявяват определени обществени потребности от кадри с тази квалификация в региона.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване и обсъждането, проведено на **12.01.2016 г.** (Протокол № 1), на основание чл.88а, ал.5, т.1 от ЗВО и чл. 38, ал.2 от ПДНАОА, членовете на Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на обучението по образователна и научна степен "доктор" по десетобалната система, в съответствие с чл. 79 (1) на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА “Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти”, Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана взе следното

РЕШЕНИЕ:

1. Дава програмна акредитация на докторска програма „Специална психология“ от професионално направление 3.2. Психология, област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ на основание обща оценка: 9,42 (девет цяло и четиридесет и две стотни).

2. Срокът на валидност на акредитацията е ШЕСТ години, съгласно чл. 79, ал. 4 от Закона за висшето образование.

Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана прави следните препоръки:

1. Да се задълбочи проучването на характеристиките на подобни докторски програми у нас и в европейското образователно пространство, за да се очертае още по-релефно собствената специфика.

Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.

2. При формулирането на темите за дисертационни разработки да се отчитат обществените потребности на региона, страната и/или Европейския съюз.

Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.

Председател на ПКСПНСО: .....

проф. д-р Емилия Друмева